

Varm juli gav gammauglelarver

Af forsøgsleder
Anne Lisbet Hansen

Når juli måned er meget varm og tør, ser vi ofte en invasion af uglelarver i roemarkerne.

I juli 2013 har vi i mange marker haft angreb af gammauglens larve, og der er behandlet mod dem i måske op til 25 procent af markerne. Larverne æder af bladene, og ved kraftige angreb kan alvorlig afløvning ske. Roeplanter er i stand til at regenerere ret hurtigt efter en beskadigelse af toppen, og skaderne ser ofte mere dramatiske ud, end de i virkeligheden er. Dog vil en kraftig afløvning af bladmassen i midten af vækstsæsonen, hvor akkumulering af sucrose er på sit højeste, medføre mærkbare udbyttetab. Resultater fra tidligere danske og udenlandske afløvningsforsøg viser, at per 15. juli medfører henholdsvis 25, 50 og 75 procent ødelagt bladvæv cirka 3, 10 og 22 procent udbyttetab i rodvægt. Udbyttetabet ved samme størrelsesorden af afløvning per 1. august vil være omtrent det samme eller lidt mindre.

Foto 1. Gammauglens larve er lysegrøn, og den har en karakteristisk gangart.

Foto 2. Gammauglelarverne er ikke svære at få øje på, og ellers kan man tydeligt se deres mørke ekskrementer på bladene.

Den vejledende bekæmpelsestærskel er 4-5 larver pr plante. Halvstore larver kan udrette mest skade, og derfor skal bekæmpelse ske når larverne er små, og de er her desuden lettest at bekæmpe. Bekæmpelse kan ske med 0,3 kg/ha Karate 2,5 WG eller 0,25-0,3 l/ha Cyberb 100 med en morgen- eller natsprøjtning med høj vandmængde.

Flere angreb i år?

Ifølge Prof. Peter Esbjerg, Institut for Plante og Miljøvidenskab, Københavns Universitet, er der ikke i år nogen klar afgrænset generation, men der forekom-

mer flere forskellige stadier af gammauglen samtidigt. Hvis omstændighederne tillader det med forsat høje dag- og nattemperaturer, kan vi godt få endnu et hold af larver i år.

Men hvis der sker en vis afkøling, som vi normalt oplever det i august, må vi forvente, at andelen af larver i anden generation ikke udløser yderligere behandling. I forhold til hvad afløvning betyder udbyttmæssig nu, angives 25 procent afløvning per 1. september at medføre 2 procent udbyttetab i rodvægt, og 50 procent afløvning angives at medføre 5 procent udbyttetab i rodvægt.

Livscyklus

Her i landet er der en fast population af gammaugler, som overvintrer, og ervedover er der en varierende tilflyvning sydfra. Dette er nok medvirkende til den aldersmæssigt meget blandede bestand i år. Flyvning kan foregå fra NV-Europa helt op til Grønland.

Som et kuriosum kan nævnes, at arkæologer i Grønland har fundet semifossile

Foto 3. Når larven er færdigudviklet forpupper den sig i et silketrådsspind dannet i en bladfold.

Foto 4. Den voksne gammaugle har en hvid aftegning på hver forvinge, der minder om det græske bogstav gamma. Den tilhører overfamilien af natsommerfugle, der kendetegnes ved at have høreorganer i forkroppen, således at de kan slippe væk fra deres fjender for eksempel flagermus

lag fra vikingetiden med ekstremt mange pupper af gammaugler – man antager at hægning af gammaugler under milde forhold har været medvirkende årsag til, at vikingerne forlod Grønland, idet fårenes fødegrundlag af græs og lyng her forsvandt, og således forsvandt vikinger- nes forsyning af fårekød.

Gammauglen lægger grå-hvidlige æg på undersiden af bladene, enlige eller i grupper. Stærkt afhængig af temperaturerne vil æggene klække efter 3-30 dage.

Larverne er lyse- med mørkegrønne længdestriber og har i modsætning til andre sommerfugle kun tre par gangvorter, hvilke gør, at de bevæger sig karakteristisk ved en sammenfoldning og derefter et stort skridt, hvorved de kan ligne målerlarver.

Larverne bliver op til 40-45 mm lange, og under optimale forhold med høje temperaturer vokser de meget stærkt, har større overlevelse, og kan være årsag til mere alvorlige skader over kort tid. Larverne er mest aktive om natten, hvor bladnav giver huller i bladene.

Alvorlige angreb kan afløve roerne så toppen står tilbage med kun et skelet af bladnerver. De kan efter et stykke tid eventuelt blive angrebet af naturlig parasitering, hvorved de bliver mørke og indskrumpne. Når larverne er udvoksede, afsætter de et spind i en fold som regel på bladundersiden, hvor de forpupper sig. Afhængigt af vejret kommer den voksne gammaugle ud af puppen efter 10-15 dage.

Gammaugler er hyppigt forekommende i Sydeuropa. I tørre og varme somre migrerer de mod nord. Gammauglen kan flyve over lange afstande. I lummer varm

Nyt fra mark og forsøg:

luft går de på vingerne og lader sig transportere med de lave jetstrømme nord på. Der forekommer én måske to generationer i vores egne.

Der findes andre uglelarver, der æder af roeblade, for eksempel bede- og haveugle, hvis larver er brungrønne med mørke og lyse striber. De kan også optræde talrigt i varme og tørre somre. Ageruglens larve (knoporm) gnaver i modsætning til de andre uglelarver huller i roelegemet. ■

Foto 5. I nogle år ses kraftige angreb af gammauglelarver. Fotoet er fra Møn den 22. juli 2013. Også 1996 var gammaugle-år, hvor der på Syd- og Østsjælland var op til 75 procent afløvning med fra 5 op til 25 larver pr. plante.

Grimme - et andet ord for kvalitet!

- Laveste marktryk
- Mest skånsomme
- AdBlue motor
- Laveste dieselforbrug per ha.

- Oppelhjul
- AdBlue motor
- 22 ton tank
- CCI 200 terminal

- Oppelhjul
- AdBlue motor
- 33 ton tank
- CCI 200 terminal

Gå ikke glip af verdens bredeste program indenfor roeoptagere. - du finder det hos Grimme!

Se mere på www.grimme.dk

Per Rasmussen
Rådgivning / Salg
+45 4028 1368
pr@grimme.dk

GRIMME
Skandinavien

Løvhegnet 9-11 DK-8840 Rødskærbro T +45 8665 8499 F +45 8665 8287 grimme@grimme.dk www.grimme.dk